

Забава Алла Миколаївна

*студентка 2-го курсу факультету адвокатури
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., доцент Вороніна Н.В.*

ПРАВО ЛЮДИНИ НА ЖИТТЯ

В демократичній правовій державі кожна людина наділена колом прав і свобод, які є найвищою соціальною цінністю, найважливішим об'єктом конституційно-правового регулювання. Проте, багато хто не усвідомлює зміст та суть цих прав та свобод. Але ми не просто повинні знати список цих прав, а й мати чітке і ясне уявлення про те, де і як вони повинні застосовуватися в кожній конкретній життєвій ситуації, а також ми можемо попередити їх порушення і боротися за їх дотримання. Право на життя є найціннішим для людини і воно є передумовою всіх інших прав. Тому ця тема залишається актуальною продовж багатьох років [2, с. 21].

Ідея про наявність у людини певних прав, серед яких найважливішим є право на життя, а також зміст права людини на життя та його суттєвих ознак, юридичну природу цього права та формулювання його поняття була закріплена в міжнародному праві, а саме: Великій хартії вольностей 1215 р., Петиції про права 1628 р., Хабеас Корпус Акт 1679 р., Біллі про права 1689 р., Декларації незалежності США 1776 р., Конституції США 1787 р., Декларації прав людини та громадянина 1789 р., Загальній декларації прав людини 1948 р.

Складна політична ситуація, всередині якої ми перебуваємо, змушує нас замислюватись над питанням про те, наскільки важливо знати, розуміти і відстоювати свої права і свободи, якими ми наділені з самого народження. Тому що відсутність цих знань не дає можливість вирішувати важливі людські проблеми. Саме тому мені хочеться розкрити цю тему і висловити своє ставлення до найголовнішого права людини [1, с. 27].

Дослідженням такого, на сьогоднішній час, актуального питання займалися багато науковців, зокрема: М. М. Мікуліна, О.І. Вінгловська, К.Є. Демиденко, Є.Ю. Захаров, Є.С. Резнік, О.Г. Рогова, А.В. Соловійов, Р.О. Стефанчук та інші.

Людину завжди цікавлять питання, що стосуються життя та смерті. Право на життя визнано найвищою соціальною цінністю в суспільстві. Оскільки воно є першим і невід'ємним правом, яке надається людині при народженні, то у разі смерті людини усі інші права втрачають сенс.

Сьогодні питання права на життя займає особливе місце серед інших загальнолюдських прав, оскільки цим правом наділені усі живі істоти. Слід звернути увагу на те, що питання стосовно набуття права має дискусійний характер: право на життя виникає з моменту зачаття чи з моменту народження?

Так виділяють дві концепції з даного питання: «ембріональна» та «натусіальна». Отож розглянемо кожну з них. Ембріональна концепція полягає у тому, що момент появи права на життя людини виникає ще до моменту народження. А натусіальна концепція ґрунтується на тому, що моментом появи права на життя – є народження особи. Найбільш поширеною у правовій науці є натусіальна концепція. За якою особа набуває права, свободи та обов'язки в період позаутробного життя, тобто з народженням плоду з ознаками життя [3, с. 277].

Непрямим доказом того, що право на життя людини виникає з моменту народження, є відсутність у законодавстві кримінальної відповідальності за проведення аборту, яке могло би прирівнюватися до вбивства, якщо ембріон був би наділений правом на життя.

Що стосується моєї точки зору, то я підтримую ембріональну концепцію, я вважаю, що право людини на життя виникає саме з моменту зачаття. Це питання треба розглядати з медичної сторони. Згідно медичної науки в момент зачаття, коли відбувається злиття жіночої статеві клітини із чоловічою, утворюється нова клітина із повним складом хромосом. І все, що людина має після народження (стать, колір волосся, колір очей, група крові), все це закладається в цій клітині і нічого нового у людини не з'являється. Тим паче слід враховувати науково обґрунтовані факти, щодо того, що ембріон на 12 тижні вже дихає, реагує на тепло, світло, шум, усі його органи повністю сформовані та функціонують, і тому саме з цього моменту можна його вважати повноправною людиною. Я вважаю, що ембріон повинен мати таке ж право на життя, як і народжена особа.

Отож, дослідивши проблематичні питання стосовно права людини на життя та підсумовуючи вище сказане, можна зробити висновок, що право на життя є найбільш важливим і цінним у житті людини, без забезпечення якого немає сенсу ставити питання про дотримання інших прав і свобод людини. Право на життя закріплено у всіх країнах і є основоположним правом людини, і тому воно потребує докладного вивчення, розгляду та відповідної просвітницької роботи з громадянами з даної теми. Основним же міжнародним документом, який закріплює дане право є Загальна декларація прав людини (ст. 3), що проголошує: «Кожна людина має право на життя, на свободу і на особисту недоторканність». І проаналізувавши все це, варто зазначити, що на сьогоднішній момент право на життя знаходиться до сих пір на стадії вдосконалення, адже досить багато питань залишаються не з'ясованими по даному питанню. В Україні закріплення права на життя простежується в Конституції України (ст. 27), що проголошує: «Кожна людина має невід'ємне право на життя. Ніхто не може бути свавільно позбавлений життя. Обов'язок держави – захищати життя людини».

Даною доповіддю я прагну привернути Вашу увагу до того, що саме для Вас становить право на життя. Я вважаю, що кожній людині варто замислитись і подумати над даним питанням, оскільки гарантоване державою право далеко не всі в повній мірі розуміють, а тому не мають можливість реалізувати його належним чином.

ЛІТЕРАТУРА:

1. Резник Е.С. Право на жизнь: гражданско-правовые аспекты : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. // Е.С. Резник. – Е., 2007. – 27 с.
2. Рогова О.Г. Право на життя в системі прав людини : автореф. дис. ... канд. юрид. наук : 12.00.03. // О.Г. Рогова. – Х., 2006. – 21 с.
3. Стефанчук Р.О. Особисті немайнові права фізичних осіб (поняття, зміст, система, особливості здійснення та захисту) : монографія / Відп. ред. Я.М. Шевченко. – К. : КНТ, 2007. – 277 с.

Єріненко Ірина Сергіївна

*студентка 3-го курсу Інституту кримінальної юстиції
Національного університету «Одеська юридична академія»
Науковий керівник – к.ю.н., ст. викладач Адаховська Н.С.*

РЕЄСТРАЦІЯ ШЛЮБУ НА СУДНІ

Усталені століттями ідеї шлюбу та їх юридичне закріплення, нині в умовах реформування, набувають нового сенсу. Зміни, що відбуваються мають всебічний характер та пов'язані з різними випадками, під час яких можливе здійснення реєстрації шлюбу. Відповідно до ст. 21 Сімейного кодексу України (далі – СК України) шлюбом є сімейний союз жінки та чоловіка. За загальним правилом він реєструється державним органом реєстрації актів цивільного стану (РАЦС) і виключень з цього правила не існує. В той самий час національне законодавство містить інші варіанти укладення шлюбу громадянами України. Тому актуальним є питання здійснення шлюбу за межами органів реєстрації актів цивільного стану. На особливу увагу заслуговує реєстрація шлюбу на судні, так як вона хоч і законодавчо закріплена, але має безліч питань щодо практичного застосування.

До дослідження даного питання неодноразово звертались вчені в галузі сімейного та морського права: Л.М. Давиденко, Л.В. Красицька, О.В. Верейцита інші.

Згідно зі ст. 70 Кодексу торговельного мореплавства України (далі – КТМ), про кожний випадок «укладення шлюбу» на судні капітан зобов'язаний скласти